

خبر ادبی

اسطوره‌ها در سرزمین کودکان و نوجوانان

ایرنا هفته گذشته بیشتر اتفاقات دنیای کتاب، در سرزمین کتاب کودک و نوجوان می‌گذشت؛ ما هم از این سرزمین برایتان پیشنهادهایی داریم.

❖ فرهنگ، تاریخ، افسانه و اسطوره‌های ایرانی همه در یک روایت

پتش خوارگر، داستان مغانی از تیره سلیک است که با اهریمن روبه‌رو می‌شود و برای این دیدار هزینه‌ای گزاف می‌پردازد، حالا او باید رسالتی که بر دوشش نهاده شده را به انجام برساند تا نحسی این دیدار از جانش شسته شود.

تصاویری که آرمان آری از ایران باستانی در طول زمان‌های گوناگون از تمدن سلیک تا میدان انقلاب امروز به تصویر می‌کشد، نشان از شناخت عمیق او از این پیشینه دارد، دیرسالی ایران کهن در اثر آریمن به گونه‌ای گویا و روشن بیان می‌شود که می‌تواند تاریخ را به درستی با جلوه‌هایی از ادبیات تخیلی و فانتزی به مخاطب نوجوان معرفی کند.

نبرد ابدی میانه نیکی و کژی، دغدغه‌های است که در آثار دیگر آریمن هم به چشم می‌خورد اما این بار او به سراغ نبرد نهایی در دامنه دماوند رفته است. شناخت ژرف نویسنده از زبان‌های باستانی، از نام کتاب گویاست، پتش خوارگر، نام سابق سوادکوه است که می‌توانید در مقدمه کتاب توضیح نویسنده درباره آن را بخوانید.

آثار آرمان آریمن می‌تواند در رقبانی نشانه به شانه با مجموعه‌های خارجی، برای مخاطب خود جذاب باشد.

تا کنون از مجموعه پتش خوارگر سه جلد منتشر شده که جلد نخست «حماسه سر آغا»، جلد دوم «مردی از تبار آدها» و جلد سوم «بر بنیادهای هستی» نام دارد، این مجموعه که احتمالاً پنج جلدی خواهد بود توسط نشر افاق منتشر می‌شود.

❖ گوسفندهایی که به خوابت می‌آیند

شمردن گوسفند برای این که زودتر خوابمان ببرد، یک ایده زیانناکانه در روانشناسی برای انگلیسی زبانان است، چرا که sheep با sleep هم‌وزن و هم‌قافیه است اما گاهی این قاعده به هم می‌خورد، آن هم زمانی است که گوسفندها به خوابمان می‌آیند.

کتاب «خوابی پر از گوسفند»، از این قاعده قدیمی برای رویاپردازی استفاده کرده است، گوسفندهایی به جای خواب‌آور بودند، به یک مساله تبدیل می‌شوند و از پرسرک قصه، قهرمانی جست‌وجوگر می‌سازند. یکی از گوسفندها گم شده؛ حالا او باید چه کار کند؟

این کتاب تصویری، برای کودکان سه تا ۶ سال نوشته شده و تصاویر زیبایی دارد که متن را کامل می‌کنند. «خوابی پر از گوسفند»، در بخش تصویرگری جایزه هانس کریستین آندرسن ۲۰۱۶، در میان لیست نهایی برگزیدگان قرار داشت.

منتقدان و متخصصان ادبیات کودک، این کتاب را برای بلندخوانی مناسب دانسته‌اند.

"خوابی پر از گوسفند" با نوشته پژمان رحیمی‌زاده است که تصویرگری کار را هم خودش بر عهده داشته است.

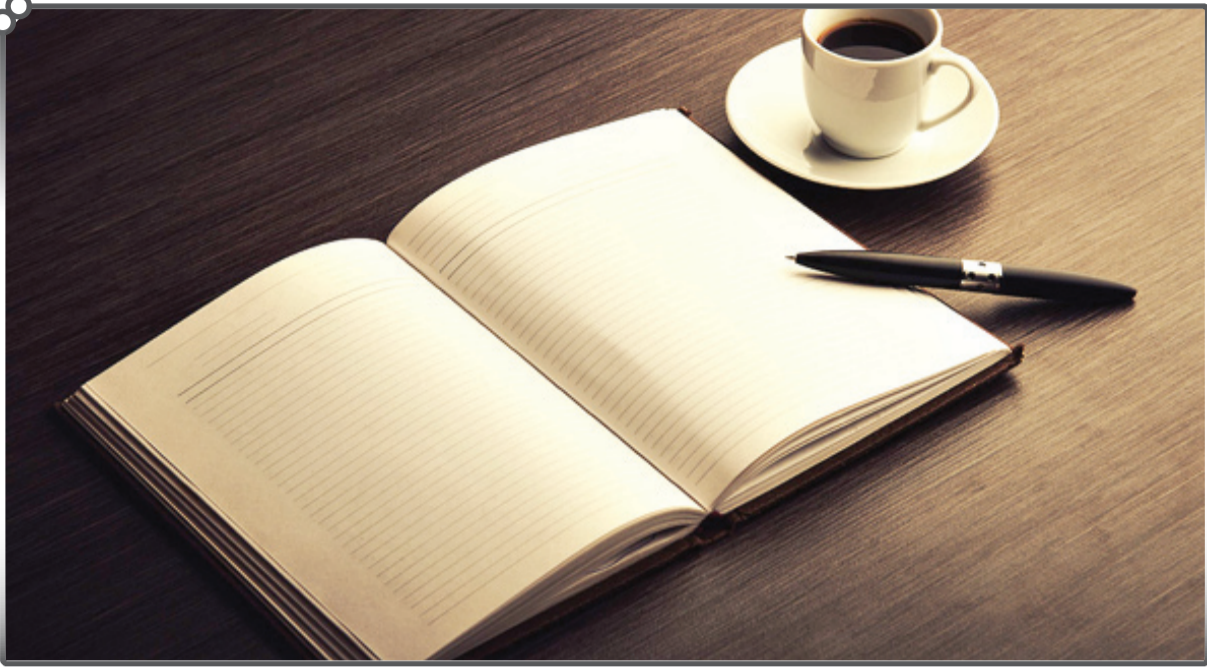
نغمه

همه هستی من آیه تاریکی‌ست

« فریوخ فرخزاد

همه هستی من آیه تاریکی‌ست که ترا در خود تکرار کنان به سحرگاه شگفتن‌ها و رستن‌های ابدی خواهد برد من در این آیه ترا آه کشیدم آه من در این آیه ترا به درخت و آب و آتش پیوند زدم زندگی شاید یک خیابان درازست که هر روز زنی با زنبیلی از آن می‌گذرد زندگی شاید ریسمانیست که مردی با آن خود را از شاخه می‌آویزد زندگی شاید طفلی‌است که از مدرسه برمی‌گردد زندگی شاید فروختن سیگاری باشد... یا عبور گیج رهگذری باشد که کلاه از سر بر می‌دارد و به یک رهگذر دیگر با لبخندی بی‌معنی می‌گوید: صبح بخیر زندگی شاید آن لحظه مسدودبست که نگاه من در نی نی چشمان تو خود را ویران می‌سازد و در این حسی است که من آن را با ادراک ماه و با دریافت ظلمت خواهم آمیخت در اتافی که به اندازه یک تنهاییست دل من که به اندازه یک عشقت به پهانه‌های ساده خوشبختی خود می‌نگرد....

حکیمانه‌ها و ادیبانه‌ها

هیچ گاه در زندگی نمی‌توانید محبتی بهتر، بی‌پیرایه‌تر و حقیقی‌تر از محبت مادر خود بیابید

* عشق ورزیدن شغل بزرگی است. افرادی که می‌خواهند به خوبی از عهده این کار برآیند، باید کاری جز این نکنند

* وظیفه هنر، پیروی از طبیعت نیست، بلکه بیان آن است

* از میانه حکیمانه‌های بالزاک

* جملات زیبایی کتاب بید کور. زن خفته نوشته هاروکی موراکامی

* زمان در مسیر خود همه کس را به طور برابر سرنگون می‌کند. درست مانند سوارکاری که آنقدر اسب پیرش را تازیانه می‌زند تا در جاده تلف شود. اما تازیانه‌هایی که ما دریافت می‌کنیم، در عین حالی که نرم هستند ترسناک نیز می‌باشند. عده‌ای اندکی از ما حتی متوجه آن میشویم.

* هر وقت چیزی به وجود می‌آید، مستقل از اراده من به حیات خودش ادامه میدهد. درست مثل یک خاطره. می‌دانید از چطور خاطره‌های حرف می‌زنم؟ همان وقایعی که دوست دارید فراموش کنید، اما نمی‌توانید.

* اما این نام‌های گم‌شده کجا می‌روند؟ احتمال آنکه در هزار توی شهر باقی‌بمانند بسیار ضعیف است.

* «مهدی طوسی»

* انلاف وقت، گرانترین خرجهاست

* عشق ورزیدن شغل بزرگی است. افرادی که می‌خواهند به خوبی از عهده این کار برآیند، باید کاری جز این نکنند

* دوست داشتن بدون امید، باز هم یک خوشبختی است

* عشق، سپیده دم ازدواج است و ازدواج، شامگاه عشق

* هنر سخن گفتن چیزی جز هنر زندگی کردن نیست

* سعادت بسته به کار و جسارت است

* هنرمند راستین باید طرفدار اصل هنر برای هنر باشد

* استعداد بزرگ بدون اراده بزرگ وجود ندارد

* امید، بهترین پشتوانه و عالی‌ترین نقطه اتکاء است. همیشه امیدوار باشید و روح ناامیدی و یاس را از خود دور سازید

* بزرگترین مانع بر سر راه ابراز اخلاص به دیگران، کنار نیامدن با خود است

* نایبه کسی است که پیوسته افکارش را از قوه به فعل در می‌آورد

نازها نئتر

کتاب «ساره» چاپ دومی شد

به گزارش خبرگزاری مهر، ناشر این کتاب در معرفی آن آورده است: بهترین روایتگر زندگی مردان جنگ، همسران آنها هستند؛ چرا که آنها به خوبی از رفتارها، خلق و خو و زوایای پنهان و پیدای شخصیت مردان جنگی با خبر هستند و با تمام افت و خیزها، تلخی و شیرینی زندگی با یک مرد جنگی دست و پنجه نرم کرده‌اند و آن را چشیده‌اند. خانم نیکخو یکی از این زنان مهربان و صبور است. در این کتاب، ایشان روایتگر روزهای زندگی خودش و زندگی مشترکش با شهیدش (علی خداداد) است.

شهید سبزی‌علی خداداد، فروردین سال ۱۳۲۸ در روستای هکته پشت در شهرستان بابل به دنیا آمد. وی دوره ابتدایی را در دبستان روستای زادگاه خود گذراند و چندی بعد برای ادامه تحصیل به شهرستان بابل رفت و مقطع دبیرستان را در رشته فرهنگ و ادب تحصیل کرد. او در سال ۱۳۵۷ به علت شرکت مستمر در فعالیت‌های انقلابی از ادامه تحصیل بازماند و موفق به اخذ مدرک دیپلم نشد.

در همین سال فعالیت‌های وی به اوج خود رسید تا اینکه انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی (ره) به پیروزی رسید. بعد از انقلاب به همراه شهید بزاز و دیگر دوستان انقلابی برای حفظ دست‌آوردهای مقدس انقلاب علیه گروهک‌ها و احزاب ضد انقلاب مبارزه می‌کرد. با شروع توطئه ضد انقلاب در غرب کردستان، خداداد دوره‌های آموزش عمومی و تخصصی را در سال ۱۳۵۹ در بسیج بابل فرا گرفت. همان سال به همراه اولین گروه اعزامی از شهرستان بابل به کردستان اعزام شد و در منطقه سنندج، سنقر، بانه و سردشت فعالیت‌های گسترده‌ای داشت. مدتی نیز به عنوان فرمانده تیپ در منطقه سردشت ایفای نقش کرد و در تاریخ ۶ آذر ۱۳۵۹ به شهر بابل بازگشت.

زنگ ادبیان

گفت‌وگو با مجتبی ویسی

محمل‌هایی که فضا را مسموم کرده‌اند

مجتبی ویسی با بیان این‌که فضای ادبی ما مسموم است می‌گوید: محفل‌ها و باندهایی تشکیل شده که آثار خوب را به حاشیه می‌رانند. این مترجم و شاعر در گفت‌وگو با ایسنا درباره تأثیر ادبیات در نقد شرایط جامعه، اظهار کرد: دست‌کم در کشورهای دیگر شاهد بوده‌ایم که ادبیات چه تأثیری در رفتار، منش، گفتار، طرز فکر و اندیشه مردم سرزمین‌ها داشته است. به‌نظر من ادبیات و به‌طور کلی هنر، کاری می‌کند که از ما انسان‌های بهتری بسازد؛ انسان‌هایی که به هم احترام بگذاریم و به محبت‌های هم توجه کنیم و به سمت یک جامعه ایده‌آل برویم؛ جامعه‌ای که بشر در آن بهتر زندگی کند و راحت‌تر عقایدش را بر زبان بیاورد. ادبیات این نقش را خیلی خوب ایفا می‌کند. ویسی افزود: اول باید ببینیم که این امسکان به شاعران و نویسندگان ما داده می‌شود تا با فراغ البال و آزادی عمل این کار را انجام دهند و آن اندوخته، موارد و مسائل مورد نظرشان در اثرشان منعکس شود. «دوره‌گردها» و «رقص‌های جنگ» سپس با اشاره به محدودیت‌هایی که مانع نویسندگان هستند، گفت: از جمله این محدودیت‌ها سانسور است که نمی‌گذارد نویسنده به شکل واضح و به‌طور درست و دقیق کار کند و او مجبور است خودش را سانسور کند تا نوشته‌اش مجوز بگیرد. این یک مانع بسیار بزرگ در راه شکل‌گیری یک اثر است. او همچنین افزود: ما شاعران و نویسندگان خیلی خوبی داریم که می‌توانند روی جامعه خودشان تأثیر لازم را بگذارند و آن را به سمت ایده‌آل ببرند؛ اما در جامعه ما، فعلاً به دلیل موانع و سدهایی که هست نویسندگان نمی‌توانند با آزادی عمل کار کنند.

به یاد افوان ثالث

«شاپور جورکش

اینها:زردیک به نیمه‌های اسفندماه ۱۳۹۷ دقیقاً نود سال از تولد شاعر بر آوازه و موسیقی پژوه ایرانی اهل خراسان، مهدی اخوان ثالث می‌گذرد. «م. امید» شعر فارسی که اگر زنده بود، حال باید نودمین سال تولدش را جشن می‌گرفتیم. شاپور جورکش، پژوهشگر و منتقد ادبی به مناسبت زادروز مهدی اخوان ثالث یادداشتی نوشته است.

یاد اخوان در سالروز میلادش، تنها یاد شاعری نیست که همچون شاعران بزرگ مهبوم‌اش، فردوسی و ناصر خسرو، به رغم ناداری و فقر در آخرین سال‌های زندگی، این قیمتی لفظ در دلی را به پای خوکان فریخت: یاد او تنها به این خاطر نیست که با گنجینه‌ساز سترگ ادبی و فرهنگی‌اش، چه بسیار واژگان و ترکیب‌های باستانی را به فرهنگ امروزین کشاند؛ و نه فقط به این خاطر که هم‌چون ابولفضل بیهقی بر سر ایمان خویش معامله نکرد و بی‌پوسته در صف اول دفاع از این کهن بوم و بر، نه گفتن را حداقل نشانه تعهد روشنفکری دانست و به آن عمل کرد. یاد امید نه فقط از این جهت ماندگار است، که الگویی بود و عیاری برای اندازه‌گیری میزان شاعری. با او می‌شود سنجدید که لزوم درک ادبیات کلاسیک برای یک شاعر معاصر، تا چه حد می‌تواند گستره ذهن را غنا بدهد. اخوان ثالث، فقط یک شاعر نوگرا نبوده، که بگویم صرفاً در رده شاعران بعد از نیما قرار می‌گیرد؛ بلکه، جایگاه او در کنار پیشگام شعر امروز، نیماپوشیح است، که هم‌عنان او در آفرینش فضای شعر نو نقش داشته است. این مدعا هنگامی معنا می‌یابد که کار بزرگ «کنیه»، یعنی جایگزینی «من» متکلم وحده به «او» (ای بژه، صورت عمل بگیرد: آن‌وقت است که پژوهشگر پیگیر تحول شعر ایران می‌بیند که اخوان چه کمکی به شعر ایران کرده است. نیما در تلاش خود ناچار بود هم خشت بنای تازه را بزند، هم قالب خشت را عوض کند و هم بنای رفیع و درعین حال مطلق‌انگار سندی را خشت به خشت با دیدن نسبی‌نگر جایگزین کند. تحول و تکامل همه ابعاد و اجزای شعر به شکل هم‌زمان، بعید بود؛ نیما قالب را عوض کرد، خشت‌هایی خامی و پخته عرضه کرد؛ نظریه نوشت و شعرهایی بر اساس آن نظریه‌ها آفرید؛ اما کم‌اند و گاه خام، نمونه شعرهایی از نیما که بتوان در آن‌ها تمام تحولات شعر مورد نظر استاد را دید. شاکرد او، اخوان بود که بهترین نمونه‌های شعر آرمانی استادش را در شعرهایی چون «کنیه» و «خوان ششم» را نوشت. البته اخوان در کتاب «بدعت‌ها و بدایع نیما» نمی‌تواند به درک درستی از میدان دید تازه نیما برسد. امید وقتی شعرهایی چون «کنیه» را آفرید که استادش دبیری بود که رفته بود.

مجید راستنی:

مشکل اصلی، دسترسی به کتاب است

می‌شود، تفاوتی هم بین کتاب خوب و بد وجود ندارد؛ کتاب چه با کیفیت خوب و چه با کیفیت بد و متوسط منتشر شود هزار تا چاپ می‌شوند. هنوز مانده تا به جایی برسیم که از کتاب استقبال شود. متأسفانه روز به روز عقب‌تر می‌رویم و شرایط جامعه در این میان مؤثر است. اما به چه میزان کتابخانه داریم و دسترسی به کتاب به چه شکل است؟ شرایط باید به نحوی باشد که در همه فروشگاه‌های کتاب مربوط است.

نویسنده «قصه‌های بی‌بی و بابا» در ادامه گفت: واقعیت این است که ما همیشه نمی‌توانیم کتاب تولید کنیم، این تولید باید مصرف‌کننده داشته باشد. همه کتاب‌های ما به‌طور متوسط هزار نسخه تولید می‌شود، تفاوتی واقعی انجام شود و امکان دسترسی به کتاب برای همگان به وجود بیاید. اگر این اتفاق بیفتد مراجعه‌کنندگان به کتاب دوباره می‌شوند. شرایط به گونه‌ای نیست که کتابخانه در دسترس همه بچه‌ها وجود داشته باشد. در کشور ما چند هزار مدرسه وجود دارد؟ حداقل ۱۰۰ هزار مدرسه. اما به چه میزان کتابخانه داریم و دسترسی به کتاب به چه شکل است؟ شرایط باید به نحوی باشد که در همه فروشگاه‌های کتاب مربوط است.

نویسنده «قصه‌های بی‌بی و بابا» در ادامه گفت: واقعیت این است که ما همیشه نمی‌توانیم کتاب تولید کنیم، این تولید باید مصرف‌کننده داشته باشد. همه کتاب‌های ما به‌طور متوسط هزار نسخه تولید می‌شود، تفاوتی واقعی انجام شود و امکان دسترسی به کتاب برای همگان به وجود بیاید. اگر این اتفاق بیفتد مراجعه‌کنندگان به کتاب دوباره می‌شوند. شرایط به گونه‌ای نیست که کتابخانه در دسترس همه بچه‌ها وجود داشته باشد. در کشور ما چند هزار مدرسه وجود دارد؟ حداقل ۱۰۰ هزار مدرسه. اما به چه میزان کتابخانه داریم و دسترسی به کتاب به چه شکل است؟ شرایط باید به نحوی باشد که در همه فروشگاه‌های کتاب مربوط است.

نویسنده «قصه‌های بی‌بی و بابا» در ادامه گفت: واقعیت این است که ما همیشه نمی‌توانیم کتاب تولید کنیم، این تولید باید مصرف‌کننده داشته باشد. همه کتاب‌های ما به‌طور متوسط هزار نسخه تولید می‌شود، تفاوتی واقعی انجام شود و امکان دسترسی به کتاب برای همگان به وجود بیاید. اگر این اتفاق بیفتد مراجعه‌کنندگان به کتاب دوباره می‌شوند. شرایط به گونه‌ای نیست که کتابخانه در دسترس همه بچه‌ها وجود داشته باشد. در کشور ما چند هزار مدرسه وجود دارد؟ حداقل ۱۰۰ هزار مدرسه. اما به چه میزان کتابخانه داریم و دسترسی به کتاب به چه شکل است؟ شرایط باید به نحوی باشد که در همه فروشگاه‌های کتاب مربوط است.

این نویسنده ادبیات کودک و نوجوان در گفت‌وگو با ایسنا درباره انتقال مثل‌ها و مثل‌ها به کودکان و نقش نویسنده‌ها در حفظ آن‌ها، اظهار کرد: این موضوعی است که کمابیش بر روی آن کار شده است. اما باید ببینیم کتاب‌خوانی در خانواده‌ها به چه شکل است. کتاب با تیراژ هزاردسته‌ای در برابر تعداد مخاطبان عددی نیست.

او سپس درباره تأثیر خانواده‌ها در انتقال مثل‌ها به کودکان‌شان گفت: دیگر زمان انتقال حکایت، مثل و مثل به شکل سینه به سینه گذشته است. امروزه دیگر قصه‌ها به شکل قدیم نقل نمی‌شوند، بنابراین به صورت مکتوب درآمده‌اند، حتی یک قصه و حکایت را به صورت‌های مختلف می‌نویسند؛ مثلاً ۲۰ نویسنده یک متن را به شکل‌های مختلف نوشته‌اند. زمان قدیم برق نبود و شب‌ها خانواده‌ها به دور یک لامپا جمع می‌شدند و برای سرگرم کردن یکدیگر قصه می‌گفتند، اما حالا خانواده شب‌ها تلویزیون می‌بینند.

نویسنده «ماجراهای علی کوچولو» در ادامه بیان کرد: به نظر